

**ВОЕННОМЕДИЦИНСКА
АКАДЕМИЯ**

София 1606, бул. "Г. Софийски" №3,
Република България
Тел.: (+359 2) 92 25 188, 92 25 238

**MILITARY MEDICAL
ACADEMY**

№3, G. Sofiisky Str., 1606 Sofia,
Bulgaria
Tel.: (+359 2) 92 25 188, 92 25 238

До
Председателя на Научното жури
определено със Заповед No P-109-9/14.01.2014 г.
на Ректора на МУ-Варна

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Никола Владов, д.м.н.

*Началник клиника чернодробно-панкреатична хирургия и
трансплантология, Военномедицинска академия - София*

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност "професор" по научна специалност ш. 03.01.37 "Обща хирургия" за нуждите на Катедрата по обща и оперативна хирургия към Медицинския факултет на МУ – Варна и Първа клиника по хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – Варна, с кандидат доц. д-р Никола Йорданов Колев, д.м.н.

Доц. Никола Колев е роден на 2 декември 1974 година. Завършил е VII-ма Езикова гимназия във Варна с отличен успех. Следва медицина в МУ-Варна в периода 1992-1998 година. Веднага след това започва да специализира хирургия в I-ва Клиника по хирургия на МБАЛ "Св. Ана"-Варна. Академичната кариера на кандидата започва през 2001, когато печели конкурс за асистент към Катедра обща и оперативна хирургия, анестезиология и интензивно лечение, базирана в Университетска болница „Св. Марина“ - Варна. През 2009 година кандидатът след конкурс е избран за доцент към Катедра обща и оперативна хирургия на МУ-Варна, а през март

2012 година е избран за Ръководител на Катедра по обща и оперативна хирургия, анестезиология и интензивно лечение към Медицински университет “проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна. От 2010 година е републикански консултант по хирургия. От ноември 2013 година заема длъжността Началник на Оперативно отделение, УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна, след спечелване на конкурс. От края на 2013 година е зам. председател на Общоболничната онкологична комисия към УМБАЛ "Св. Марина", Варна.

Професионалната квалификация на доц. Колев започва в първата година от работата му във I-ва Клиника по хирургия на МБАЛ “Св. Ана”-Варна. Придобива специалност по хирургия през 2003 година. През 2008 година след успешно защитена дисертация на тема “Клинично значение на интраоперативното сентинелно маркиране при колоректален рак”, получава научно-образователната степен „доктор по медицина”, а през 2009 година е избран за доцент по хирургия. Научната степен „Доктор на медицинските науки” му е присъдена през 2013 година, след успешно защитена докторска дисертация на тема “Рак на ректума съвременен хирургично поведение”. Завършил е дистанционно обучение “Бизнес администрация – болнично управление” към Corlins University – Los Angelis (USA), за периода 2007-2010 година. Особено внимание заслужават многобройните задгранични специализации на доц. Колев засягащи основно високоспециализираната коло-ректална хирургия, хепато-билиарната и лапароскопската хирургия, проведени във водещи центрове: 2008 година в Болница “Бет Израел”, Клиника по колоректална хирургия, Харвардски Медицински Университет Бостън (САЩ); 2008 година в Болница „Инзел” Берн (Швейцария); 2008 година в Болница „Нигурда Ка’Гранда”, Клиника по чернодробна хирургия и чернодробна трансплантация Милано (Италия); 2009 година в Болница „Клементиненхаус”, Клиника по Обща хирургия и травматология Хановер (Германия); 2009 година в Онкологичен център, Медицински Университет „Георг-Аугуст” Гьотинген (Германия); 2009 година в Университетска болница Хановер, Клиника по обща, абдоминална и трансплантационна хирургия Хановер (Германия); 2010 година в Университетска болница – Любляна

(Словения); 2011 година в Болница "Шарите" Берлин (Германия); 2012 година в Лиеж (Белгия); 2012 година в Cleveland Clinic – Флорида (САЩ).

Представеният по горе път отразява само едната страна от академичното израстване на доц. Колев. От друга, той непрекъснато следи развитието на хирургичната наука на европейско и световно ниво. Проявява интерес и активност не само в пряката хирургична работа, а засяга и фундаментални медицински въпроси с разработки върху онкогенезата и прогнозата на гастро-интестиналния рак, съвременните методи за диагностика и следоперативно проследяване, внедряването на мултимодален онко-хирургичен подход при пациенти с ректален рак и чернодробни метастази.

Анализът на научната продукция на доц. Никола Колев включваща 403 научни труда, показва запазена активност в периода след придобиването на научната степен "доцент" – 204 публикации, от тях 91 реални публикации и 113 доклада изнесени у нас и в чужбина. Авторът е публикувал 41 труда на английски език – 5 участия в чуждестранни учебници и монографии, 15 публикации в чужди периодични издания и 21 публикации в суплументи на чуждестранни периодични списания. В повече от половината научни трудове доц. Колев е водещ автор. Публикува в авторитетни международни списания Hepatogastroenterology, Diseases of the Colon and Rectum, International Surgery, Acta Chirurgica Austriaca, Journal of Clinical Oncology и др. Научните доклади, статии и монографии, са посветени основно на хирургическите заболявания на органите в коремната кухина и могат да бъдат групирани в следните направления:

1. *Хирургия на хранопровода* - извършен е сравнителен анализ между миниинвазивните и отворени методи при хирургично лечение на хранопроводен рак. Описани и анализирани хранопроводната патология при ГЕРБ и хиатална херния. Представени са собствени резултати при хирургичното лечение на ГЕРБ и хиатална херния;

2. *Стомашна хирургия* - анализирани са данни от литературата както и собствени данни при хирургично лечение на язвената болест на

стомаха и дванадесетопръстника, както и хирургичното лечение на стомашния рак. Представена е дискусия върху палиативния хирургичен подход при иноперабилен стомашен рак;

3. *Коло-ректална хирургия* - Представени са резултати в лечението на Болест на Crohn, улцерозен колит, констипация, хемороидална болест, преканцерози, дивертикулоза, остро долно гастро-интестинално кървене. Естествено по-голяма тежест има разглеждането на малигнените заболявания. Представен е собствен материал при мултимодалното и комплексно лечение на рака на колона и рака на ректума във всичките му стадии. Описани са диагностични и лечебни методики, включващи ендоскопското му отстраняване през естествени отвори, миниинвазивен и лапароскопски подход, отворена хирургия, мулти-органни резекция, радикална хирургия при далечни метастази. Подробно е анализирана стратегията на хирургичния подход;

4. *Хепато-билиарна хирургия* – засегнати са първичните и вторични малигнени лезии на черния дроб. Извършена е дискусия върху литературни данни, както е представен и собствен опит в палиативни и мини-инвазивни процедури – трансартериална хемоемболизация, обем на радикалната хирургия, методи за постигане на резектабилност при гранично резектабилни лезии – портална емболизация и двуетапна хепатектомия, малка и голяма чернодробна хирургия, методи за съдово изключване на черния дроб, стратегия при синхронна и метахронна хирургия, постигнати онкологични резултати и усложнения;

5. *Панкреатична хирургия* - Представен е собствен опит от приложение на мини-инвазивни и хирургични процедури при палиативно лечение на панкреасен рак. Представен е собствен опит при радикално хирургично лечение на панкреасен рак;

6. *Трансплантационна координация и хирургична експлантация* – разработени са и въведени алгоритми за оценка нивото на стрес, контрол на качеството, комуникации и управление на грешките при хирургична експлантация;

7. *Телемедицина* - разработва система за интра-оперативно гласово ръководене на хирургична апаратура, интраоперативна дистанционна консултация и телеобучение по хирургия. Направен е подробен литературен обзор на телехирургичните системи по света и възможностите за изграждане на телехирургични системи в България.

Представени са 20 цитирания в чуждестранни списания, след избора на кандидата за доцент. Представени са справки за импакт-фактор на публикациите в чуждестранни списания с личен импакт фактор 52,161 и общ импакт фактор – 144,877, значително надхвърлящи изискванията.

Учебно-преподавателската дейност на доц. Колев се изразява в обучение на студенти, специализанти и специалисти в областта на коремната хирургия. Тя започва още с назначаването му като асистент през 2001 година, развива се и се задълбочава с хабилитирането му и утвърждаването му като водещ специалист. Редовно участва като член на изпитна комисия по хирургия за студенти по Медицина, медицински сестри и акушерки към МУ-Варна. От 2011 доц. Колев е официален рецензент и участник в научно жури на защитена дисертация по хирургия за научно-образователна степен Доктор, научен ръководител на 2 защитени дипломни работи за магистър по сестрински грижи, научен ръководител на 2 докторанти по хирургия, успешно защитили през 2013 година и на един в процедура на защита. От предоставената справка е видно, че доц. Колев освен с пряката хирургическа дейност е ангажиран в голяма степен с научно-преподавателска дейност, което е допълнително натоварване към ежедневната уморителна физически и психически хирургична работа.

Доц. Никола Колев членува в множество съсловни и научни организации: Български лекарски съюз, Българско Хирургическо Дружество, Съюз на Учените в България, Член на Управителния съвет на НССЛХ (Национална съсловна организация на лекарите-хирурзи), International Association of Surgeons, Gastroenterologists and Oncologists (IASGO), International Society of University Colon and Rectal Surgeons (ISUCRS), American Society of Colon and Rectal Surgeons (ASCRS), European Federation for Rectal

cancer (EFR), European Association of Tissue Banks, Член на работна група "Intraabdominal infections" към FESCI (Federation of European Societies for Chemotherapy and for Infections), Член на управителния съвет на SEEC (Southeast European Society on Chemotherapy and Infection).

Творческите постижения на кандидата и научно-приложните му приноси имат важно значение за развитието на хирургията в България и могат да се представят в следните направления:

Предоперативна диагностика и проследяване на пациентите -
Направен е подробен анализ на резултатите от приложението на ендоскопски методи при диагностика и проследяването на неоплазми на ректума, пренеоплазии и възможностите за поставяне на ранна диагноза при рак на ректума. Анализирани са резултатите от приложението на виртуална колоноскопия за откриване на синхронни неоплазми и извънчревни формации при рак на ректума. Оценени са възможностите на ЯМР за локо-регионална преценка при рак на ректума. Оценени са възможностите на компютърната томография за преценка на системния статус при ректален рак. Оценен е метода на ПЕТ–СТ като уникален до момента метод за стадиране, оценка на ефекта от лечението, откриване на рецидиви и планиране на хирургичното лечение на ректален рак и неговите метастази.

Интраоперативно сентинелно маркиране при колоректален рак –
авторът въвежда метода в България. Правилното приложение на методиката подпомага качеството и пълнотата на стадиране на туморния процес, увеличава интраоперативната информираност, с което се подобрява радикалността на лечението. Направен е анализ и съпоставка и са сравнени резултатите от два метода на лимфно маркиране - интраоперативно ендоскопско субмукозно и интраоперативно субсерозно сентинелно маркиране. Направен е анализ и съпоставка и са сравнени резултатите между сентинелното маркиране при рак на ректум и рак на колон.

Технически аспекти при коло-ректална хирургия – Оценен е метода на интраоперативен невромапинг при радикално лечение на рак на ректума със своеобразни възможности за промяна в интраоперативното поведение. Анализирано е влиянието на интраоперативната пулсоксиметрия при избор на интраоперативна стратегия за протектиране на ректалната анастомоза. Извършен е статистически достоверен клиничен анализ на резултатите от приложението на лапароскопската хирургия при ректален рак. Извършен сравнителен анализ спрямо останалите хирургични методи. Въведена е модифицирана скоринг система за оценка на качеството хирургичната дейност при ректален рак.

Поведение при метастазирал ректален карцином - Извършен е статистически достоверен клиничен анализ на резултатите от приложението на оперативни процедури при радикално лечение на чернодробни метастази от ректален рак. Изграден е адаптиран за България съвременен модел на хирургичен подход към болни във всички стадии на ректален рак, като са интегрирани принципите на мултидисциплинарния подход.

Базирайки се отличната теоретична и практическа подготовка на доц. Никола Колев като хирург, сериозната му преподавателска активност и задълбочените му научни разработки, отнасяйки се с респект към периода за който е постигнал всичко това, си позволявам да препоръчам на Почитаемите членове на Научното жури да дадат положителен вот и да изберат доц. Колев за “професор” към катедрата Катедрата по обща и оперативна хирургия към Медицинския факултет на МУ – Варна.

26.02.2014 година

гр. София

Рецензент:

(проф. д-р Н. Владов, д.м.н.)